

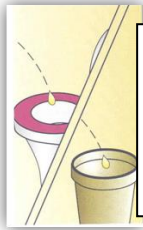
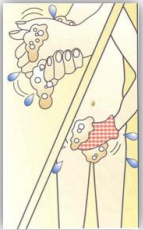
Uputstvo za uzimanje uzorka stolice

Uzorak se uzima u za to namijenjenu flašicu.

1. Odvrnuti poklopac
2. Ubosti aplikator (štapić) u stolicu, na tri nasumce izabrana mjesta
3. Toaletnim papirom prebrisati aplikator
4. Zatvoriti dobro flašicu.

SAKUPLJANJE JEDNOKRATNE PORCIJE URINA

Uzorak izbora je prvi jutarnji urin odmah nakon buđenja, a prije doručka i drugih aktivnosti. Vrijeme od posljednjeg pražnjenja mjehura treba biti **najmanje 4, a najviše 8 sati** prije davanja urina. Analiza urina se ne preporučuje kod žena za vrijeme i neposredno poslije menstruacije.

Prije uzimanja urina

- Oprati ruke sapunom.
- Oprati spolovilo sapunom i dobro isprati vodom

Uzimanje uzorka

- Odbaciti prvi mlaz urina.
- Uriniрати u čašu i zatvoriti poklopac

SAKUPLJANJE 24 SATNOG URINA

24-satni urin sakuplja se u za to namijenjene kontejnere koji se preuzmu na prijemnom odjelu laboratorija.

Prvi dan:

1. Ujutro prvi jutarnji urin odbaciti
2. Svaku narednu porciju urina sakupljati u kontejner tokom cijelog dana i noći

Drugi dan

1. Ujutro, prvi jutarnji urin pridodati

sakupljenom urinu od prethodnog dana
2. Cjelokupni urin sakupljen u toku 24 sata dostaviti u laboratorij.

Napomena: Sakupljeni urin čuvati na hladnom.

Poštovani pacijenti

u Vašem je interesu da se pridržavate prethodno datih uputstava

PRIJEM PACIJENATA U LABORATORIJ

od 8:00 do 9:00 sati

- Obavezna laboratorijska uputnica ljekara Opće bolnice "Prim.dr.Abdulah Nakaš"
- Ovjereni zdravstveni knjižica
- Identifikacioni dokument sa slikom

PODIZANJE NALAZA

Dan poslije uzimanja uzoraka

od 9:00 do 9:30 sati
i
od 14.30 do 15.00 sati

SLOBODNO NAM SE OBRATITE S PRIMJEDBAMA I SAVJETIMA

Osoblje laboratorija

Telefon: +387 33 285 147
u vrijeme podizanja nalaza

Kranjčevićeva 12
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

ABDULAH NAKAŠ
OPĆA BOLNICA

Odjeljenje za medicinsko-biohemijsku
laboratorijsku dijagnostiku

UPUTSTVO ZA PRIPREMU PACIJENTA PRIJE LABORATORIJSKE PRETRAGE

Pripremila
Dipl. ing. hemije Bakira Cico

Lektorisanje, dizajn i tehnička obrada
Odjeljenje za biblioteku, informacionu i
edukacionu djelatnost

OPĆA PRIPREMA

24 sata prije uzimanja uzorka krvi uzimati uobičajeni obrok hrane, ne premastan.

Poslije 22 sata uveče ne uzimati hranu, ne piti alkohol i ne pušiti

Izbjegavati veće fizičke napore.

Uz obavezan dogovor sa ljekarom 48 sati prije davanja krvi potrebno je izbjevati uzimanje svih farmakoloških preparata, osim lijekova koje je ljekar odredio kao obavezne

POSEBNA PRIPREMA

Za određivanje željeza u krvi

- **24-48 sati prije** uzimanja uzorka krvi ne piti sokove obogaćene vitaminima ni pića uz dodatak kupina

Ako je pacijent pod terapijom preparatima željeza i/ili multivitaminim preparatima obogaćenim željezom kontrola željeza u serumu izvodi se najmanje:

- **7 do 10 dana nakon** peroralnog uzimanja preparata željeza
- **3 dana nakon** davanja intravenoznih preparata
- **mjesec dana nakon** intramuskularnog davanja željeza

Za određivanje masti u krvi

Dvije sedmice prije uzimanja uzorka krvi:

- uobičajeno se hraniti i izbjegavati promjene u tjelesnoj težini

48 sati prije uzimanja uzorka krvi:

- izbjegavati intenzivnu tjelesnu aktivnost
- ne uzimati alkohol

24 sata prije uzimanja uzorka krvi

Zabranjeno jesti

jaja, mlijeko i mliječne proizvode, pržena jela, masno meso, bijeli kruh, masnoće, slatka iela

Obavezno jesti

laganu, nemasnu hranu

12 sati prije uzimanja uzorka krvi

- dan prije odlaska u laboratorij, poslije 19 sati uveče ne uzimati hranu, ne piti alkohol i kafu, ne pušiti

Određivanje holesterola ne bi se trebalo provoditi prije nego što prođe 8 sedmica od:

- akutnog infarkta miokarda
- hirurške operacije
- traume
- akutne bakterijske ili virusne infekcije

PRIJE PROVOĐENJA TESTA ORALNE PODNOŠLJIVOSTI GLUKOZE (OGTT)

Tri dana prije provođenja testa

- Normalna prehrana zasićena ugljikohidratima (kruh, tjestenina, krompir, riža) bez ograničavanja tjelesnih aktivnosti

8-14 sati prije provođenja testa

- ne uzimati hranu, ne piti alkohol, ne pušiti

Za vrijeme izvođenja testa (test traje 2 sata)

- izbjegavati svaki fizički napor
- ne jesti
- ne piti kafu i druga pića
- ne pušiti

ZA ODREĐIVANJE KRVU U STOLICI

7 dana prije testa ne uzimati lijekove protiv bolova (npr. Andol, Aspirin) niti preparate željeza.

3 dana prije testa

Zabranjeno je jesti:

jetrene proizvode (pašteta, kobasice), nedovoljno pečeno crveno meso, bijelu repu, hren, dinju, lubenicu, banane, paradajz, vitamin C, narandže i limun.

Dozvoljeno je jesti:

dobro kuhano meso, perad, ribu, jogurt, mlijeko, žitarice, kuhano voće i povrće, salate, kikiriki. Preporučuje se analizirati tri uzastopne stolice kroz tri dana.

ZAPAMTITE! Test treba odgoditi ako imate proljev, menstruaciju, krvarenja iz hemeroida i urinarnog trakta.